

memòria d'activitats

2025

índex

1. Introducció	1
2. Premis	4
3. Projectes	8
4. Serveis	12
5. Patrocinadors	18

Introducció

Durant l'any 2025, Connecta Natura ha continuat treballant amb dedicació per a promoure la transició cap a models de producció i consum sostenibles, valorant el patrimoni natural i cultural del nostre territori.

Aquesta memòria recull les activitats dutes a terme en el marc dels nostres projectes principals, destacant els esforços en la recuperació de la biodiversitat cultivada, l'educació ambiental i la dinamització rural.

projects

Biodiversitat cultivada: conservant el patrimoni per a un desenvolupament sostenible

Introducció

Projecte orientat a la recuperació i conservació de la biodiversitat cultivada i de les varietats tradicionals a les zones rurals de la província de Castelló, davant la pèrdua progressiva d'aquest patrimoni agrícola a causa del despoblament i l'abandonament de l'agricultura tradicional.

A través d'este projecte es desenvolupen activitats que involucren tant professionals de l'agricultura com la ciutadania en general, creant espais d'aprenentatge i participació activa al voltant de la conservació i la valorització de les varietats tradicionals.

JORNADA DE VOLUNTARIAT DE PLANTACIÓ A XINQUER

22 de febrer

Activitat participativa destinada a la recuperació i plantació de varietats tradicionals, fomentant la implicació del voluntariat en la conservació de la biodiversitat cultivada.

JORNADES DE PROMOCIÓ DE VARIETATS TRADICIONALS

Accions de difusió i repartiment de llavors i plantes amb l'objectiu de fomentar el cultiu i l'ús de varietats locals, així com sensibilitzar la ciutadania sobre el seu valor agrícola, cultural i ambiental.

Projecte finançat per la Fundació Ibercaja, en la Convocatoria 2024 d'Innovación Social y Protección del Medio Ambiente.

Punts de repartiment

2 D'ABRIL - 18:30H - **CASTELLÓ** - HORT SOCIAL MAS D'EN RIERA
3 D'ABRIL - 18:30H - **ALBOCÀSSER** - EL BARRANC
4 D'ABRIL - 18:30H - **ESLIDA** - NAU MULTIUSOS
10 D'ABRIL - 18:30H - **SONEJA** - CERVERSIA L'AUDAÇ
11 D'ABRIL - 18:30H - **VILAFRANCA** - PLAÇA DON BLASCO
12 D'ABRIL:
11H - **VILANOVA D'ALCOLEA** - PLAÇA ARNAU DE VILANOVA
18:30H - **BORRIOL** - PLAÇA DE LA FONT
13 D'ABRIL - 11:30H - **ATZENETA DEL MAESTRAT** - DAVANT DE LA FONT

*No s'haurà de reservar el planter per avançat. Podeu acudir directament a les jornades de repartiment per recollir planter de les varietats d'hortalisses disponibles.

Varietats tradicionals per a enxarxar-nos!

Introducció

Aquest projecte busca crear una xarxa de persones i entitats compromeses amb la recuperació, conservació i promoció de les varietats tradicionals de cultiu, així com dels coneixements associats a aquestes.

A través d'activitats formatives, exposicions i espais d'intercanvi, es fomenta la sensibilització i el diàleg entre diferents actors del territori.

PRESENTACIÓ DEL CATÀLEG DEL BANC DE LLAVORS

Es va elaborar i publicar el catàleg 2025 del banc de llavors de les comarques castellonenques, que recull el coneixement agronòmic i cultural associat a les varietats tradicionals conservades.

El catàleg inclou la descripció de les varietats, la seua cultura associada i les pràctiques de gestió agronòmica tradicional. Així mateix, es va facilitar la disponibilitat d'algunes d'aquestes varietats a través de punts de repartiment de planter en diferents municipis.

ESPAIS DE COOPERACIÓ

Durant la primavera i l'estiu es van impulsar espais de trobada, debat i coordinació amb persones i entitats vinculades al Pacte per les Varietats Tradicionals.

Aquest treball va permetre dissenyar i posar en marxa eines i processos orientats a millorar la cooperació i el treball en xarxa, avançant en els objectius de recuperació, conservació i revalorització de les varietats tradicionals com a patrimoni viu.

Així mateix, es va contribuir a l'enfortiment del teixit associatiu, a l'ampliació de la participació ciutadana i a la consolidació d'una xarxa activa i compromesa amb el territori.

ASSAMBLEA SÒCIES

Es va celebrar l'Assemblea General anual de sòcies, coincidint amb el desè aniversari de l'entitat.

Durant la sessió, es va realitzar el balanç dels projectes desenvolupats al llarg de l'any i es van presentar els resultats econòmics, en un exercici de transparència i rendició de comptes. Així mateix, es van dur a terme dinàmiques participatives per definir les línies prioritàries de treball i es van abordar propostes de millora del funcionament intern i de l'estructura organitzativa.

L'assemblea va permetre reforçar la implicació de les persones sòcies en la presa de decisions estratègiques i consolidar el treball col·lectiu de l'entitat.

FORMACIONS INTERNES

En el marc del projecte “Varietats tradicionals per enxarxar-nos”, es van dur a terme dues sessions de formació interna en participació social i assemblearisme, adreçades a l'equip de l'entitat i impartides per L'Argila Facilitació.

Aquestes sessions van permetre adquirir eines i metodologies orientades a millorar la comunicació interna, la presa col·lectiva de decisions i la gestió participativa, contribuint a l'enfortiment d'un model organitzatiu més horitzontal, transparent i col·laboratiu.

JORNADES DE TREBALL

Es va celebrar un acte públic del registre participatiu de la Tomata Morà d'Atzeneta, en el marc del registre comunitari de varietats tradicionals.

La jornada va reunir veïnat del municipi en un espai de participació i reconeixement, on es van compartir coneixements, testimonis i records vinculats a aquesta varietat. Durant l'acte, es van incorporar les aportacions a la fitxa de la varietat i es va formalitzar el registre mitjançant una signatura col·lectiva.

Així mateix, es va presentar un documental que recull les experiències i vivències de les persones vinculades al manteniment d'aquesta varietat, reforçant el valor del patrimoni agrícola i la memòria col·lectiva.

Aquesta activitat va ser cofinançada pel Premi Eixarcolant al foment de l'etnobotànica.

Empelts de la Memòria

Introducció

El projecte Empelts de la Memòria té com a objectiu conservar varietats fruteres tradicionals mitjançant la creació i manteniment d'un arboretum al Parc Natural de la Serra d'Espadà. Aquest projecte inclou accions com la investigació etnogràfica, la multiplicació de varietats i la conservació en aquest espai. Amb aquesta iniciativa es busca diversificar els cultius en zones rurals i promoure models agrícoles agroecològics, més resilents davant el canvi climàtic.

El projecte Empelts de la Memoria, finançat per la Conselleria d'Agricultura Ramaderia i Pesca de la Generalitat Valenciana, beneficiari de la línia d'ajudes per al Foment de la Innovació Tecnològica a través de finques o explotacions col·laboradores

JORNADES DE PROMOCIÓ I DEGUSTACIÓ DE VARIETATS TRADICIONALS

Agost · Vilafranca

Durant aquestes jornades es van organitzar degustacions i xarrades divulgatives per donar a conèixer el valor nutricional i gastronòmic de les varietats tradicionals, impulsant-ne el consum i la conservació.

FERIA ESTATAL DE LA BIODIVERSIDAD CULTIVADA

Es va participar en la Feria Estatal de la Biodiversidad Cultivada, generant un espai d'intercanvi d'experiències i coneixements amb organitzacions d'arreu de l'Estat vinculades a la conservació de la biodiversitat agrícola.

JORNADA DE PORTES OBERTES A LA VALL DE XINQUER

Es va organitzar una jornada de portes obertes a la col·lecció de varietats fruitals tradicionals situada a la Vall de Xinquer, amb l'objectiu de donar a conèixer el treball de conservació i gestió desenvolupat en aquest espai.

FIRA DE LA BIODIVERSITAT CULTIVADA DEL PAÍS VALENCIÀ (VILA-REAL)

Es va participar en la Fira de la Biodiversitat Cultivada del País Valencià, on es va realitzar un taller d'empelts i es va presentar la tercera edició del catàleg de varietats fruitals tradicionals, reforçant les accions de divulgació i recuperació de varietats.

Introducció

L'any 2025 es va produir la finalització del projecte RADIANT, culminant quatre anys de treball intens en la recuperació i conservació de varietats fruitals tradicionals, així com en la seua reintroducció en els sistemes agrícoles locals i la transmissió del coneixement associat.

Durant aquest període, es va consolidar una xarxa de col·laboració amb entitats, centres de recerca i iniciatives agrícoles, orientada a la posada en valor d'aquest patrimoni. Com a resultat, es van distribuir més de 2.500 arbres de varietats amenaçades i es va implicar prop de 190 persones en la seua conservació, incloent projectes professionals vinculats a la producció. Així mateix, es van desenvolupar activitats d'intercanvi i aprenentatge a escala estatal i internacional.

Durant l'any 2025 es van dur a terme accions de manteniment i millora de l'arboretum de la finca del Castell de Xinquet, incloent l'optimització del sistema de reg, el reforç del tancat i el seguiment ecològic de la salut dels arbres.

La finalització del projecte suposa un punt d'inflexió, consolidant els resultats assolits i establint les bases per a la continuïtat del treball en la conservació i dinamització de les varietats tradicionals al territori.

PROSPECCIONS

Com cada hivern hem recorregut les comarques de Castelló per recollir varetes d'arbres antics que encara no hem pogut reproduir. A través dels empelts, transformem aquests fragments d'història en nous arbres joves que seran plantats i cuidats per les nostres sòcies cultivadores, assegurant així la conservació de les varietats tradicionals.

REPARTIMENTS DE FRUITERS

Es van realitzar varies jornades de distribució de plançons de fruiters de varietats tradicionals entre agricultors i particulars interessats en la seva plantació i cura.

Aquesta acció té com a finalitat garantir la continuïtat d'espècies en risc de desaparició i afavorir la diversificació agrícola.

CAMPANYA D'EMPELTS

A través d'aquesta campanya, es van realitzar tallers pràctics sobre la tècnica de l'empelt, facilitant material vegetal i coneixements per a la reproducció de varietats tradicionals.

L'objectiu és garantir la conservació i difusió de fruiters tradicionals adaptats a les condicions climàtiques locals.

Activem Betxí

Introducció

Es va finalitzar l'edició 2025 del projecte “Els tresors agrícoles de Betxí”, centrat en l'estudi etnobotànic de les varietats tradicionals del municipi des d'un enfocament formatiu i participatiu.

Al llarg del projecte, es van desenvolupar accions formatives, entrevistes i jornades participatives que van permetre recopilar coneixement i memòria vinculats al patrimoni agrícola local, ampliant i aprofundint en l'estudi etnobotànic de Betxí.

Aquest treball va contribuir a la preservació del patrimoni cultural i agrari, així com a la promoció de models agroalimentaris més sostenibles i resilients.

FORMACIONS ESPECIALITZADES PER A LA RECUPERACIÓ DE VARIETATS TRADICIONALS DE CULTIU

Es van organitzar dues formacions gratuïtes dirigides a persones i entitats interessades en la prospecció i recuperació de varietats tradicionals. Ambdues formacions han estat impartides per l'equip tècnic especialitzat de Connecta Natura, que ha compartit la seua experiència en conservació de fruiters i hortalisses tradicionals.

FORMACIONS!!

RECUPERACIÓ DE VARIETATS TRADICIONALS DE CULTIU

4 DE JUNY - 18H

Aprèn a trobar i recuperar varietats fruitals tradicionals

18 DE JUNY - 19H

Aprèn a trobar i recuperar varietats tradicionals d'hortalisses

PLACES LIMITADES

Inscripcions gratuïtes al formulari o a la seu de la Fundació Novessendes.

Fundació Novessendes
Av. Primer de maig, 23 baix
12549 Betxí (Castelló)

JORNADA PARTICIPATIVA “PAREM TAULA A LA MEMÒRIA”

En col·laboració amb l'ONGD Pankara Ecoglobal i l'associació Llavors d'Ací, es va desenvolupar una trobada oberta amb l'objectiu de recuperar i compartir coneixements sobre la cuina tradicional de Betxí i els ingredients locals que formen part del patrimoni gastronòmic del municipi.

JORNADA: PAREM TAULA A LA MEMÒRIA

Vols participar en la recuperació de la nostra cuina
i dels seus ingredients tradicionals?

**VINE A COMPARTIR ELS TEUS
CONEIXEMENTS I EXPERIÈNCIA**

17 JUNY 2025

Hora: 18.30 h a 20.30 h.

Lloc: Centre Cívic Novessendes

Direcció: Av. del Primer de Maig, 23

Organitza:

ONGD Pankara
EcoGlobal

Connecta
Natura

LLAVORS D'ACÍ
Recuperant Biodiversitat

Finança:

noves endes
fundació civica

BETXI

REALITZACIÓ D'ENTREVISTES SEMIESTRUCTURADES ALS I LES INFORMANTS CLAU

Es van realitzar entrevistes a persones amb coneixements sobre els cultius tradicionals del poble de Betxí amb l'objectiu de salvar tot el coneixement i sabers tradicionals que envolten aquestes varietats.

servéis

ARBORÈTUM DE LES AIGÜES DE VEO (L'ALCÚDIA DE VEO)

Es va finalitzar un projecte de restauració d'espais agraris i paisatgístics al municipi de l'Alcúdia de Veo, centrat en la recuperació de dues parcel·les agrícoles abandonades situades en un entorn d'horta tradicional.

L'actuació va incloure la restauració d'elements patrimonials com murs de pedra seca i séquies, així com el disseny i creació d'un espai públic representatiu del mosaic paisatgístic de la Serra d'Espadà, integrant zones d'horta, fruiters i vegetació forestal mediterrània.

Es van plantar un total de 90 arbres i arbustos, incloent varietats forestals i 36 exemplars de varietats fruitals tradicionals, amb l'objectiu de conservar la diversitat agrícola de la zona. La plantació es va dur a terme mitjançant una jornada de voluntariat amb participació de veïnat i persones d'altres municipis.

Aquest projecte va contribuir a la recuperació del patrimoni agrari i cultural, així com a la posada en valor del paisatge i la biodiversitat del territori.

PARTICIPA EN LA CREACIÓ D'UN ESPAI COMUNITARI
AGROFORESTAL A L'HORTA DE VEO

29 de NOV.

📍 Veo (L'Alcúdia de Veo, Castelló)

- ✓ 9:30 - Punt de trobada: explicació del projecte i la jornada
- ✓ 11:30 - Esmorçar
- ✓ 14:30 - Dinar
- ✓ 17:30 - Tancament de la jornada

* Inscriu-te mitjançant l'enllaç o en l'Ajuntament de l'Alcúdia de Veo (presencial o per telèfon)

Organitza:

Connecta
Natura

ESTUDI ETNOBOTÀNIC DE VILAFRANCA

L'any 2025 es va tancar una etapa de l'estudi etnobotànic de Vilafranca, amb la presentació dels resultats obtinguts a través de l'edició d'un documental i la publicació d'un llibre que recull els sabers, testimonis i coneixements locals.

En aquest marc, es va organitzar una jornada de valorització del patrimoni agrari, en la qual es va celebrar el II Concurs de la millor tomata de Vilafranca i es van donar a conèixer els principals resultats de l'estudi. L'activitat va incloure també tallers d'extracció de llavors adreçats a públic infantil.

La jornada va contribuir a reforçar el vincle amb el territori, posar en valor el coneixement tradicional i fomentar la participació comunitària.

Enllaç al documental: [“De la terra i la memòria”](#)

DE LA TERRA I LA MEMÒRIA

Jornada per donar a conèixer els resultats de l'estudi de les varietats tradicionals de Vilafranca

**19:00H - ESTÀTUA DE 'LA DONA TREBALLADORA':
II CONCURS DE LA MILLOR TOMATA DE VILAFRANCA
SEGUIDAMENT, A LA CASA SOCIAL:
PROJECCIÓ DEL DOCUMENTAL I
PRESENTACIÓ DEL LLIBRE**

21 AGOST

FORMACIÓ EN HORT SOCIAL DE BENIGÀNIM

TALLER

“Tècniques senzilles d’avaluació i millora de l’hort agroecològic”

9, 10 i 11 de juny
16:00 h - 20:00 h

Sessió 1

Com avaluar la salut de l’hort agroecològic?

Sessió 2

Diagnòstic de la salut del meu hort

Sessió pràctica als horts urbans

Sessió 3

Com millorar la salut del meu hort?

**OBERT AL PÚBLIC
I GRATUÏT**

Inscripcions fins al 5 de juny
mediambient@beniganim.org
651516345

SISTEMA PÚBLIC
VALENCIA DE
SERVEIS SOCIALS

D | Diputació
V de València

beni
ganim

Connecta
Natura

Es van realitzar uns tallers formatius dirigits a la ciutadania de Benigànim

Educació Ambiental

Introducció

L'educació ambiental és un dels pilars fonamentals de Connecta Natura.

A través d'aquest projecte, es duen a terme activitats dirigides a escolars i públic general, amb l'objectiu de fomentar el respecte per la natura, el consum responsable i la cura del medi ambient.

Mitjançant tallers, sortides i sessions pràctiques, es busca conscienciar i dotar de coneixements als participants per a una convivència més harmònica amb l'entorn.

Al llarg de 2025, Connecta Natura ha desenvolupat diverses activitats d'educació ambiental dirigides a centres escolars i esdeveniments oberts al públic, orientades a promoure el coneixement de la biodiversitat cultivada, el consum de proximitat i les pràctiques agroecològiques sostenibles.

S'ha gestionat l'hort del CEIP La Marina, al Grau de Castelló, amb activitats pedagògiques per a l'alumnat en col·laboració amb Cuinatur. Així mateix, s'ha continuat, per quart any consecutiu, amb la gestió de l'hort del CEIP Baladre a Picanya, incorporant activitats formatives sobre horticultura i alimentació sostenible. Durant aquest any, també s'ha incorporat un nou centre educatiu, el CEIP Científic Avel·lí Corma de Moncofa, gràcies a la col·laboració amb Cuinatur.

XXIX Mostra d'Artesania i Agroecologia de la Serra d'Espadà

Introducció

Les jornades es van consolidar com un espai de trobada i intercanvi d'experiències entre projectes productius, professionals del sector agroalimentari, institucions i ciutadania interessada en models de producció sostenible.

Així mateix, van permetre visibilitzar iniciatives de gestió agroecològica, fomentar la recuperació de varietats tradicionals i generar debat al voltant dels reptes i oportunitats de l'agricultura al territori.

Es va participar en les Jornades Agroecològiques de la Serra d'Espadà, on es va presentar la segona edició del catàleg de varietats fruitals tradicionals i es va realitzar un taller d'empelts, contribuint a la difusió i transmissió de coneixements vinculats a la recuperació de varietats tradicionals.

premier

PREMI EIXARCOLANT

Connecta Natura va ser reconeguda amb el Premi Eixarcolant al foment de l'etnobotànica 2025 pel projecte "Registre Participatiu Comunitari de Varietats Tradicionals: Innovant en la Recerca i Transferència Etnobotànica".

Aquest projecte va sorgir amb l'objectiu de conservar les varietats tradicionals i el coneixement associat, davant el risc de pèrdua i les dificultats per al seu registre oficial. Es va plantejar una proposta basada en la participació comunitària, mitjançant la creació d'un registre que recull i posa en valor aquest patrimoni a partir de l'experiència de les persones que el custodien.

En el marc del projecte, es van desenvolupar espais de diàleg, processos de descripció compartida de varietats, actes públics i un vídeo documental, amb la finalitat de visibilitzar i difondre aquestes varietats i reforçar el seu valor com a part del patrimoni cultural i agrari.

PREMI PARTICIPACIÓ

Connecta Natura va ser guardonada amb el primer premi en la modalitat de “Projectes de participació ciutadana” dels IV Premis Participa-Acció, pel projecte “Varietats Tradicionals per a enxarxar-nos”.

Aquest reconeixement va posar en valor el treball desenvolupat en l'àmbit de la participació ciutadana, així com les accions orientades a la conservació del patrimoni agrari i cultural.

L'activitat es va centrar en la implicació de la comunitat en processos vinculats a la recuperació i manteniment de varietats tradicionals, destacant el paper de les persones que han contribuït a la seua preservació al llarg del temps.

PREMI COPE CASTELLÓ AL MEDI AMBIENT

Aquest guardó va reconèixer la tasca desenvolupada en defensa del territori, així com en la conservació i revalorització del patrimoni natural i cultural de les comarques on s'actua.

L'acte d'entrega va tindre lloc a la Sala El Grau del Gran Casino de Castelló. Aquest esdeveniment va servir per donar visibilitat al treball realitzat per les entitats ambientals del territori i al valor de la biodiversitat i de les persones que en tenen cura.

formations suicidiales

FORMACIÓ INTERNA PER A LA MILLORA DEL BANC DE LLAVORS

Es va realitzar una formació impartida pel Banc de Llavors Esporus, vinculat a l'associació l'Era, amb l'objectiu de millorar el funcionament intern del banc de llavors de les comarques castellonenques.

Durant la sessió, es van treballar metodologies orientades a promoure la participació ciutadana i a impulsar la recuperació comunitària de varietats tradicionals, contribuint a reforçar el treball en biodiversitat i participació dins del projecte

potrociindores

Patrocinadores

Introducció

Volem agrair a totes les patrocinadores que han fet possible aquest projecte.

Gràcies al seu suport, podem continuar amb la nostra tasca de recuperar, conservar i promocionar el patrimoni agrícola i cultural de les nostres comarques.

La seva col·laboració és fonamental per seguir avançant en la nostra missió de treballar per un desenvolupament rural sostenible i la preservació de la biodiversitat cultivada.

CERVESERIA L'AUDAÇ CERVENA ARTESANA ECOLÒGICA LA SOMNIADA COOP. V.

Cerveceria L'Audaç

Volem donar les gràcies de tot cor a la cerveseria L'Audaç - La Somniada Coop. V. pel seu suport incondicional que ens ajuda a continuar amb la nostra feina!

Hem rebut la donació anual que ens fan per la venda de la seua cervesa Xinqueriana, una cervesa de qualitat, artesana i ecològica inspirada en la bellesa de la Vall de Xíquer.

Gràcies a aquest suport, podem seguir treballant per la recuperació de les varietats tradicionals i la conservació de la Vall de Xíquer.

També volem agrair a totes aquelles persones que, amb cada Xinqueriana, doneu suport a projectes com el nostre. Gràcies per brindar amb consciència!

memòria d'activitats

Amb el suport de:

CONNECTA NATURA

———— 2025 ————